

7/5/2015

$\langle \cdot, \cdot \rangle : \mathbb{C}^n \times \mathbb{C}^n \rightarrow \mathbb{C} \quad \langle (z_1, \dots, z_n), (w_1, \dots, w_n) \rangle = \sum_{i=1}^n z_i \bar{w}_i$ (δεν είναι

συμμετρική και αβελιανή)

$\| (z_1, \dots, z_n) \|^2 = \langle (z_1, \dots, z_n), (z_1, \dots, z_n) \rangle = \sum_{i=1}^n z_i \bar{z}_i$

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ

Έστω $(V, \langle \cdot, \cdot \rangle)$ μιγαδικός ερμιτιανός χώρος. Τότε

(i) $\langle 0_V, w \rangle = \langle w, 0_V \rangle = 0_{\mathbb{C}}$

(ii) $\langle v, w+z \rangle = \langle v, w \rangle + \langle v, z \rangle$

(iii) $\langle v, \lambda w \rangle = \bar{\lambda} \langle v, w \rangle$

Απόδειξη (i) $\langle 0_V, w \rangle = \langle 0_{\mathbb{C}} w, w \rangle = 0_{\mathbb{C}} \langle 0_V, w \rangle = 0_{\mathbb{C}}$ ↑ μιγαδικός αριθμός

$\langle w, 0_V \rangle = \langle 0_V, w \rangle^{-} = 0_{\mathbb{C}}^{-} = 0_{\mathbb{C}}$

(ii) $\langle v, w+z \rangle = (\langle w+z, v \rangle)^{-} = (\langle w, v \rangle + \langle z, v \rangle)^{-} = \langle w, v \rangle^{-} + \langle z, v \rangle^{-} = \langle v, w \rangle + \langle v, z \rangle$

(iii) $\langle v, \lambda w \rangle = (\langle \lambda w, v \rangle)^{-} = (\lambda \langle w, v \rangle)^{-} = \bar{\lambda} \langle w, v \rangle^{-} = \bar{\lambda} \langle v, w \rangle$

ΟΡΙΣΜΟΣ

Έστω $(V, \langle \cdot, \cdot \rangle)$ μιγαδικός ερμιτιανός χώρος

(i) Αν $v, w \in V$, τότε v, w λέγονται κάθετα ή ορθογώνια αν $\langle v, w \rangle = 0_{\mathbb{C}}$

(ii) Μια βάση $e = (e_1, \dots, e_n)$ του V λέγεται ορθοκανονική αν $\langle e_i, e_j \rangle = \begin{cases} 1 & \text{αν } i=j \\ 0_{\mathbb{C}} & \text{αν } i \neq j \end{cases}$

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Στο $\mathbb{C}^n$ με το κανονικό μιγαδικό ερμιτιανό γινόμενο $\langle \cdot, \cdot \rangle$ η βάση $e_1 = (1, 0, 0, \dots, 0)$, $e_2 = (0, 1, 0, \dots, 0)$ είναι ορθοκανονική.

Το ίδιο ισχύει και για την βάση $g_1 = (1/\sqrt{2}, i/\sqrt{2})$, $g_2 = (i/\sqrt{2}, 1/\sqrt{2})$ του $\mathbb{C}^2$

$\begin{vmatrix} 1/\sqrt{2} & i/\sqrt{2} \\ i/\sqrt{2} & 1/\sqrt{2} \end{vmatrix} = 1 \neq 0$ (άρα g_1, g_2 γρ ανεξ.)

$\langle g_1, g_2 \rangle = \frac{1}{\sqrt{2}}(-i) + \frac{i}{\sqrt{2}} \frac{1}{\sqrt{2}} = 0$ $\|g_1\| = \|g_2\| = 1$

ΠΡΟΤΑΣΗ

Εστω $(V, \langle \cdot, \cdot \rangle)$ μιγαδικός ερμιτιανός χώρος. Ο ΑΡ χώρος $\mathbb{C}^n$ (Gram-Schmidt) κατασκευάζεται, ξεκινώντας από βάση $g_1, g_2, \dots, g_n$ του V ορθοκανονική βάση $e_1, e_2, \dots, e_n$ του V .

ΧΩΡΟΙ ΕΣ. ΓΙΝΟΜΕΝΟΥ (ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΙ)

- ορθοκανονικές βάσεις (Gram-Schmidt)
- μέτρο, γωνία
- ισομετρίες
- ορθογωνίους πραγμ. πίνακες
- συμμετρικοί πραγμ. πίνακες

ΜΙΓ. ΕΡΜ. ΧΩΡΟΙ

- Ορθ. βάσεις (Gram-Schmidt)
- μόνο μέτρο
- ισομετρίες
- μονοδιαίοι πίνακες
- πίνακες M με $M = (\bar{M})^t$ (ερμιτιανό)

ΟΡΙΣΜΟΣ

Εστω $(V, \langle \cdot, \cdot \rangle), (W, \langle \cdot, \cdot \rangle)$ δύο μιγαδικοί ερμιτιανό χώροι. Μια $\mathbb{C}$ -χρ. απεικόνιση $T: V \rightarrow W$ λέγεται ισομετρία αν η T είναι 1-1, επί και $\langle T(v), T(w) \rangle = \langle v, w \rangle$ για κάθε $v, w \in V$.

ΟΡΙΣΜΟΣ

Ορίσουμε στο $\mathbb{C}^{n \times 1}$ το κανονικό μιγαδικό ερμιτιανό γινόμενο

$$\langle \cdot, \cdot \rangle : \mathbb{C}^{n \times 1} \times \mathbb{C}^{n \times 1} \rightarrow \mathbb{C}$$

$\langle \begin{pmatrix} z_1 \\ \vdots \\ z_n \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} w_1 \\ \vdots \\ w_n \end{pmatrix} \rangle = z_1 \bar{w}_1 + \dots + z_n \bar{w}_n$. Ομοίως ορίζουμε στο $\mathbb{C}^{1 \times n}$ το κανονικό μιγαδικό ερμιτιανό γινόμενο

$$\langle \cdot, \cdot \rangle : \mathbb{C}^{1 \times n} \times \mathbb{C}^{1 \times n} \rightarrow \mathbb{C}$$

$$\langle [z_1, \dots, z_n], [w_1, \dots, w_n] \rangle = z_1 \bar{w}_1 + z_2 \bar{w}_2 + \dots + z_n \bar{w}_n$$

ΠΡΟΤΑΣΗ

Εστω $P \in \mathbb{C}^{n \times n}$ πίνακας. Τα ακόλουθα είναι ισοδύναμα

- (i) Οι στήλες του P είναι ορθοκανονική βάση του $\mathbb{C}^{n \times 1}$ ως προς το συνθεσ (ή κανονικό) μιγ. ερμ. γιν.
- (ii) Οι γραμμές του P είναι ορθ. βάση του $\mathbb{C}^{1 \times n}$ ως προς το συνθεσ ή κανονικό μιγ. ερμ. γιν.
- (iii) Ο P αντιστρέφεται και $P^{-1} = \bar{P}^t$

Παρατήρηση: Έυκολο βλέπουμε $(\bar{P})^t = (P^t)^{-}$

Παρατήρηση: Αν $A \in \mathbb{C}^{n \times n}$ με $A = (a_{ij})$ τότε $\bar{A}$ συμβολίζει τον πίνακα $(\bar{a}_{ij})$ π.χ $\begin{bmatrix} 1 & i \\ i & -1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & -i \\ -i & 1 \end{bmatrix}$

$$\text{Στο } \mathbb{C}^{n \times 1} \quad \langle z, w \rangle = \text{Tr}(\bar{w}^t z) \quad z = \begin{bmatrix} z_1 \\ \vdots \\ z_n \end{bmatrix} \quad w = \begin{bmatrix} w_1 \\ \vdots \\ w_n \end{bmatrix}$$

$$P: \mathbb{C}^{n \times 1} \rightarrow \mathbb{C}^{n \times 1} \quad \langle Pz, Pw \rangle = \text{Tr}[(\bar{P}w)^t (Pz)] = \text{Tr}(\bar{P}w)^t Pz = \text{Tr}(\bar{w}^t (\bar{P}^t P) z)$$

Έχουμε $\langle Pz, Pw \rangle = \langle z, w \rangle \quad \forall z, w$
 $\Leftrightarrow \bar{P}^t P = I_n$

ΟΡΙΣΜΟΣ

Έστω $M \in \mathbb{C}^{n \times n}$. Ο M λέγεται μοναδιαίος αν αντιστρέφεται και $M^{-1} = (\bar{M})^t$ (ισοδύναμα οι στήλες του M ορθοκανονική βάση του $\mathbb{C}^{n \times 1}$ με το κανονικό γινόμενο ερμιτιανό γινόμενο)

(ισοδύναμα οι γραμμές του M ορθοκανονική βάση του $\mathbb{C}^{1 \times n}$ με το κανονικό γινόμενο ερμ. γιν.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ

Έστω $P \in \mathbb{R}^{n \times n}$ ορθογώνιος. Αν δούμε τον P σαν στοιχείο του $\mathbb{C}^{n \times n}$ είναι μοναδιαίος. Αντίστροφα, αν $P \in \mathbb{R}^{n \times n}$ και αν τον δούμε σαν στοιχείο του $\mathbb{C}^{n \times n}$ είναι μοναδιαίος, έπεται ότι P ορθογώνιος.

Με άλλα λόγια, θεωρώντας $\mathbb{R}^{n \times n} \subseteq \mathbb{C}^{n \times n}$:

Μοναδιαίοι Πίνωες $\cap \mathbb{R}^{n \times n} = \{ \text{ορθογώνιοι πίνακες} \}$
Επίσης, αν $A = \begin{bmatrix} i & 0 \\ 0 & i \end{bmatrix}$ έχουμε A μοναδιαίος και $A \in \mathbb{C}^{n \times n} \setminus \mathbb{R}^{n \times n}$.

$$\left\langle \begin{bmatrix} i \\ 0 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} i \\ 0 \end{bmatrix} \right\rangle = i\bar{i} + 0\bar{0} = 1$$

Επίσης $\begin{bmatrix} 1/\sqrt{2} & i/\sqrt{2} \\ i/\sqrt{2} & 1/\sqrt{2} \end{bmatrix}$ είναι μοναδιαίος.

ΠΡΟΤΑΣΗ

Έστω $M \in \mathbb{C}^{n \times n}$ μοναδιαίος. τότε κάθε ιδιοτιμή του M στο $\mathbb{C}$ έχει μέτρο 1
(ii) Αν $\lambda_1, \lambda_2 \in \mathbb{C}$ ιδιοτιμές του M με $\lambda_1 \neq \lambda_2$ και $x \in \mathcal{K}(\lambda_1), y \in \mathcal{K}(\lambda_2)$

τότε τα X, Y ορθογώνια ως προς το κανονικό ερμιτιανό γινόμενο στο $\mathbb{C}^{n \times 1}$

(iii) Ο M είναι διαγωνίσιμος επί του $\mathbb{C}$. Μάλιστα υπάρχει μοναδιαίος Q με $Q^{-1}MQ$ διαγώνιος.

ΟΡΙΣΜΟΣ

Έστω $M \in \mathbb{C}^{n \times n}$. Ο M λέγεται ερμιτιανός αν $(\bar{M})^t = M$

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ

$\{\text{Ερμιτιανοί πίνακες}\} \cap \mathbb{R}^{n \times n} = \{\text{πραγμ. συμ. πίνακες}\}$

ΠΡΟΤΑΣΗ

Έστω $M \in \mathbb{C}^{n \times n}$ ερμιτιανός. τότε

(i) κάθε ιδιοτιμή του M είναι πραγματική

(ii) Αν $\lambda_1, \lambda_2 \in \mathbb{R}$ ιδιοτιμές του M με $\lambda_1 \neq \lambda_2$ και $X \in V_M(\lambda_1)$

$Y \in V_M(\lambda_2)$ τότε X, Y ορθογώνιοι ως προς το κανονικό μιγαδικό ερμιτιανό γινόμενο του $\mathbb{C}^{n \times 1}$.

(iii) Ο M είναι διαγωνίσιμος στο $\mathbb{C}$. Ακόμα ισχυρότερα υπάρχει μοναδιαίος $Q \in \mathbb{C}^{n \times n}$ ώστε $Q^{-1}MQ$ διαγώνιος

ΤΕΛΟΣ ΥΛΗΣ

Αρχή επανάληψης.